

_____ איי:

_____ הכיתה איי:

תולדות היישוב – ימים ראשונים

לפניכם קטע מסיפורו של פינחס אילון על הימים הראשונים "בקריית עבודה", שהיום היא חלק מהעיר חולון. מהסיפור אפשר ללמוד על תולדות חולון. קראו את הסיפור והשיבו על השאלות.

... "כאתי לקריית עבודה¹ עם משפחתי בשנת 1937 כאשר עמדו בתים בודדים ושני בתים משותפים. אני קניתי דירה באחד הבתים המשותפים. רוב התושבים היו פועלים מתל-אביב, שלא מצאו דיור מתאים. הם עברו לגור בשכונה ונסעו כל בוקר לתל-אביב לעבודה. התושבים הראשונים ראו בחברת שיכון² כמי שחייב לדאוג לכל בעיות המקום, והיו בעיות רבות מאוד. קודם כול ביטחון! באנו לגור בקריה בזמן מאורעות הדמים³ וזכורים לי ויכוחים ארוכים אם להישאר במקום או לשוב לתל-אביב, שהייתה בטוחה יותר. הרוב החליט להישאר ולשמור על המקום. בעיה אחרת הייתה מחסור במקומות עבודה. קריית עבודה העניקה לכל חולון מספר עקרונות⁴. אחר מהם העזרה ההדדית. עיקרון אחר הוא: הגינון וטיפוח יפי המקום. ונדרמה לי כי הגרעין של קריית עבודה עיצב את אופייה של חולון כעיר פועלים יפה ונעימה".

1. קריית עבודה – שם של שכונה בחולון.

2. חברת שיכון – חברה בנייה.

3. מאורעות הדמים – התקפות שבהן נפגעו אנשים.

4. עקרונות – חוקים, כללים ודברים חשובים שצריך לשמור אותם ולקיימם.

1. כמה שנים עברו מאז בואו של פינחס אילון לקריית עבודה ועד היום?

2. א. ציינו: מי היו התושבים הראשונים בקריית עבודה?

ב. מדוע החליטו לגור שם?

3. בעיות ופתרון

לתושבים הראשונים בקריית עבודה היו בעיות (קשיים), אך הם ניסו לפתור אותן. כתבו את הבעיות ואת הפתרונות.

א. הבעיה:

הפתרון:

ב. הבעיה:

הפתרון:

סימול
מחשב

01

02

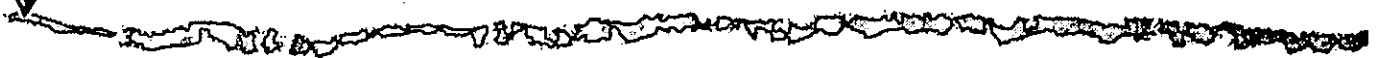
03

04

05

06

07

4. גם ביישוב שלכם היו בונדאי קשיים ובעיות לאחר הקמתו.
ציינו קושי אחד וכתבו כיצד התגברו עליו.

סימול
מחשב

08

5. האם ידועה לכם בעיה המעסיקה את היישוב שלכם היום?
א. מה הבעיה?

09

ב. מה עושים כדי לפתור אותה?

10

ג. מה אתם מציעים לעשות?

11

6. תקנות ועקרונות

א. על אילו תקנות ועקרונות החליטו התושבים הראשונים ב"קריית
עבודה"?

12

ב. במה יכולים התקנות והעקרונות להשפיע על החיים של התושבים
ולסייע להם?

13

7. גם ביישוב שלכם קיימים תקנות ועקרונות.
א. מי יזם אותם?

ב. מי אחראי לביצועם?

8. "עזרה הדדית" חשובה מאוד בחיינו. גם בבית הספר יש עזרה הדדית.
תארו מקרה של "עזרה הדדית".

סימול
מחשב

14

15

04/02

תולדות היישוב

מאפיינים

היבט: היסטורי

נושא משנה: חיי התושבים ביישוב

מספר פריט	דרישה קוגניטיבית	קושי הפריט
01	הבנת הנקרא - חישוב של מספר השנים שחלפו מאז.	בינוני
02	הבנת הנקרא: מי היו התושבים הראשונים?	בינוני
03	הבנת הנקרא: מדוע החליטו לגור שם?	קשה
04	הבנת הנקרא: זיהוי הבעיה	קל
05	הבנת הנקרא: זיהוי הפתרון	בינוני
06	הבנת הנקרא: זיהוי הבעיה	קל
07	הבנת הנקרא: זיהוי הפתרון	קשה
08	ידע על בעיות שהיו ביישוב לפנים ודרכי פתרון	בינוני
09	ידע על בעיה עכשווית בחיי היישוב	קל
10	ידע על הפעולות הנעשות ביישוב לפתרון הבעיה	בינוני
11	הצעה עצמית של הילד לפתרון הבעיה	קשה
12	הבנת הנקרא: מהם העקרונות שעליהם החליטו התושבים בקריית עבודה?	קשה
13	מתן הסבר: מהי השפעתם של תקנות ועקרונות?	קשה
14	ידע על קיום תקנות ועקרונות ביישוב שהילדים גרים בו: מי יזם אותם ומי אחראי לביצועם?	בינוני
15	מתן הסבר: מדוע חשובה עזרה הדדית? מתן דוגמה לעזרה הדדית	-

הכנות לביצוע המשימה: אין.

טווח הזמן: קצר - במסגרת שיעור.

04/02

תיאור המשימה

תלמידים מתבקשים לקרוא טקסט וללמוד מתוכו על חייהם של התושבים הראשונים בקרית עבודה - חולון של היום.

השאלות הראשונות מתבססות על הבנת הנקרא ומיועדות לעורר מוטיבציה בלומד ולקרבו לנושא. החל בשאלה 4 התלמידים נדרשים להתייחס לקשיי המתיישבים הראשונים ביישוב שהם גרים בו. בחלק אחר של המשימה התלמידים לומדים על חשיבותם של תקנות ועקרונות בארגון החיים בעבר ומתבקשים לחפש דוגמות לתקנות ועקרונות המופעלים כיום ביישוביהם, כולל העיקרון של עזרה הדדית.

תשובות וקשיים נפוצים

בדרך כלל הילדים מתמודדים היטב עם המטלה ויודעים להשליך מן המסמך ההיסטורי לחיים העכשוויים ביישוב. בחלק השני של השאלה, העוסק בתבנית ובעקרונות, הם מתבלבלים בין קובעי התקנות לבין אלו שאחראים לביצוען. יש תלמידים שאינם מכירים את המושגים תקנות, עקרונות ועזרה הדדית. אם הם לא ענו נכון על שאלה 2, הם עלולים להיכשל בשאר השאלות.

04/02

מפתח התשובות

פריט	שאלה	דרגת קושי	תשובות נכונות	תשובות שגויות	מפתח הציונים
01	1	בינוני	58-57	טעויות בחישוב	ציין מספר נכון - 2 נקודות אחר, לא ענה - 0 נקודות
02	2 א	בינוני	פועלים מתל אביב	פינחס ומשפחתו, תושבים של הקריה	ציין פועלים מתל אביב - 2 נקודות אחר, לא ענה - 0 נקודות
03	2 ב	קשה	בעיות בדיור בתל אביב	בעיות בעבודה בתל אביב	ציין בעיות דיור - 2 נקודות אחר, לא ענה - 0 נקודות
04	3 א	קל	ביטחון		ציין בעיה אמיתית - 2 נקודות אחר, לא ענה - 0 נקודות
05		בינוני	פתרון: לשמור, לחזור לתל אביב, להתרגל למצב, לבנות חומה		כל פתרון מתקבל על הדעת - 2 נקודות אחר, לא ענה - 0 נקודות
06	3 ב	קל	מחסור בעבודה		ציין את הבעיה - 2 נקודות אחר, לא ענה - 0 נקודות

04/02

פריט	שאלה	דרגת קושי	תשובות נכונות	תשובות שגויות	מפתח הציונים
07		קשה	פתרון: נסיעה לתל אביב לעבודה, עזרה הודית	ללמד אנשים לעבוד, לבנות מקומות לעבודה, גינון	הציע פתרון מתקבל על הדעת - 2 נקודות אחר, לא ענה - 0 נקודות
08	4	בינוני	בחדרה - בצות; בבאר שבע - אקלים חם ויבש, קשיים בדיור ובמציאת עבודה; בתל אביב - פרעות של ערבים, ביטחון	תשובות המת"חסות לבית המגורים: השכנים עושים רעש, יש הפסקות חשמל, כלב נושך ומפחיד	הביא כל פיסת מידע נכונה - 2 נקודות רשם אמירות כלליות או אחר, לא ענה - 0 נקודות
09	5 א	קל	בעיות זיהום, כביש מהיר, גשר שבור, ביטחון - מחבלים וחמאס, מחסור במקומות מגורים		העלה כל בעיה המשקפת ידע על הנעשה ביישובו - 2 נקודות אחר, לא ענה - 0 נקודות
10	5 ב	בינוני	ידע על הפעולות הנעשות ביישוב לפתרון הבעיה	פתרון אישי לבעיה אישית	הביא כל מידע שהוא על פתרון - 2 נקודות אמירות כלליות או אחר, לא ענה - 0 נקודות
11	5 ג	-	הצעות רלוונטיות לפתרון, לדוגמה: קרוונים לפתרון בעיית מגורים, גשרונים, גשרים לבעיית הצפה, בניית שכונה חדשה למגורים, הפגנות, פנייה לראש הממשלה		העלה כל הצעה שהיא לפתרון או לפנייה לגופים מוסמכים - 2 נקודות אחר, לא ענה - 0 נקודות

04/02

פריט	שאלה	דרגת קושי	תשובות נכונות	תשובות שגויות	מפתח הציונים
12	6 א	קשה	עזרה הדדית, טיפוח היישוב וגינונו		ציין את העקרונות - 2 נקודות ציין אחד מהם - נקודה אחר, לא ענה - 0 נקודות
13	6 ב	קשה	"תקנות זה כמו חוקים, זה עוזר", או פירוט ספציפי של התועלת בעקרון העזרה ההדדית, או בגינון ושיפור פני העיר		הסביר באופן כללי את ערכם של תקנות ועקרונות - 2 נקודות נתן דוגמה ספציפית - נקודה אחר, לא ענה - 0 נקודות
14	7	קשה	ראשי היישוב, ועד בניין, רב ראשי, ממשלה, שופט, משטרה	בלבול בין קובעי תקנות והאחראים לביצוען	ציין גוף או דמות מרכזית ביישוב ועשה הבחנה בין קובעי תקנות ואחראים לביצוען - 2 נקודות ציין גוף או דמות מרכזית ביישוב בלי שעשה הבחנה בין קובעי מדיניות לבין האחראים לביצועה - נקודה אחר, לא ענה - 0 נקודות

04/02

פריט	שאלה	דרגת קושי	תשובות נכונות	תשובות שגויות	מפתח הציונים
15	8	בינוני	מתן הסבר לחשיבות עזרה הדדית ודוגמות מתקבלות על הדעת: עזרה לתלמיד בבית הספר, עזרה לעולים חדשים, עזרה לזקנים - לעזור לזקנה לרדת במדרגות	עזרה הדדית בבית ספר דתי הפכה לעזרה דתית, קבלת שירות מבעל תפקיד נתפסה כעזרה הדדית	נתן הסבר וכל דוגמה מתקבלת על הדעת - 2 נקודות אחר, לא ענה - 0 נקודות